

ICCJ – Contestație în anulare. Eroare materială. Conținutul noțiunii

Legislație relevantă:

Codul de procedură civilă, art. 317

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, doar erorile de fapt care nu au devenit vizibile decât la finalul unei proceduri judiciare pot justifica o derogare de la principiul securității juridice, pe motiv că nu a fost posibilă îndreptarea lor prin exercitarea căilor ordinare de atac.

Prin urmare, prima ipoteză a art. 317 din Codul de procedură civilă 1865, deși vizează inclusiv situații în care se confundă ori se omit date materiale importante ale cauzei, nu poate constitui temei pentru reexaminarea fondului prin prisma reaprecierii probelor administrate.

Decizia nr. 4743 din 28 martie 2013

Prin sentința nr. 4420 din 9 noiembrie 2010 Curtea de Apel București- Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a respins excepția inadmisibilității cererii de obligare a Autorității Naționale a Vămilelor la plata sumei de 8.348.865 lei și a respins acțiunea astfel cum a fost formulată și precizată de reclamanta SC G România SRL în contradictoriu cu pârâții Agenția Națională de Administrare Fiscală-Direcția Generală de Soluționare a Contestațiilor și Autoritatea Națională a Vămilelor-Direcția Regională pentru Accize și Operațiuni Vamale București – Serviciul Antifraudă Fiscală și Vamală- Inspekția Mărfuri Accizate, ca neîntemeiată.

Împotriva acestei sentinței a declarat recurs reclamanta

SC G România SRL, invocând prevederile art. 304 pct.9 Cod procedură civilă, respectiv interpretarea greșită a dispozițiilor legale incidente în cauză.

Prin decizia nr. 1252 din 7 martie 2012 Înalta Curte de Casație și Justiție-Secția contencios administrativ și fiscal a respins recursul declarat de SC G România SRL împotriva sentinței nr. 4420 din 9 noiembrie 2010, ca nefondat.

Pentru a pronunța această hotărâre, Înalta Curte a reținut că în mod corect instanța de fond a constatat că reclamanta nu a efectuat o plată dublă, întrucât obligația de plată a accizelor stabilite în sarcina acesteia s-a făcut în considerarea faptului că societatea a dedus din totalul accizelor datorate corespunzător livrărilor de produse din tutun în cursul unei luni, accizele din facturile în roșu, diminuându-se baza de impunere cu valoarea acestor facturi.

Prin întocmirea și includerea facturilor în roșu în jurnalele de vânzări s-a urmărit diminuarea bazei de impozitare, atât a TVA, cât și a accizelor iar prin înregistrarea în contabilitate a valorii accizelor în roșu, recurenta-reclamanta și-a dedus fără drept din totalul accizei datorate în cursul unei luni acciza aferentă „retururilor” diminuând acciza de plată și celelalte taxe și contribuții, și în acest mod a încălcat dispozițiile art. 138 C. fiscal care reglementează ajustarea bazei de impozitare.

În concluzie, fiind în discuție deducerea nelegală a accizei pentru motivele arătate nu se poate reține că s-a efectuat o plată dublă așa cum susține recurenta-reclamantă fiind vorba de două operațiuni cu produse din tutun supuse reglementărilor fiscale.

Contestația în anulare

Împotriva deciziei nr.1252 din 7 martie 2012 a formulat contestație în anulare SC G România SRL, în temeiul art. 318 Cod procedură civilă, susținând că instanța de recurs nu a

analizat în nici un fel probele aflate la dosarul cauzei și, mai mult, din motivarea realizată rezultă că a intervenit o eroare materială.

În dezvoltare, contestatoarea a arătat că eroarea materială ce stă la baza pronunțării deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție rezultă din însăși concluzia că „nu se poate reține efectuarea unei plăți duble”, ceea ce denotă omisiunea de a analiza ordinele de plată și extrasele de cont.

Din întreg materialul probator, afirmă contestatoarea, rezultă că a achitat acciza aferentă produselor returnate în antrepozitul fiscal de două ori, respectiv la a doua eliberare în consum și ca efect al emiterii deciziei de impunere.

Considerentele Înaltei Curți asupra contestației în anulare

Examinând decizia instanței de recurs prin prisma motivului invocat de contestatoarea SC G România SRL, Înalta Curte constată că în cauză nu s-a făcut dovada îndeplinirii dispozițiilor art. 318 Cod procedură civilă, prima ipoteză.

Potrivit reglementării invocate, *„hotărârile instanțelor de recurs mai pot fi atacate cu contestație când dezlegarea dată este rezultatul unei greșeli materiale (...)”*.

Conturând presupusa greșeală materială, contestatoarea a susținut, în esență, că aceasta ar consta în *„omisiunea analizării probelor doveditoare ale încălcării principiului evitării dublei impuneri”*, prin neobservarea ordinelor de plată și extraselor de cont aflate la dosarul de fond.

În doctrina relevantă procesual civilă, sintagma *„greșeală materială”* a fost analizată prin opoziție cu greșeala de judecată, subliniindu-se că vizează erori cu caracter

formal, procedural, sau situații în care se confundă ori se omit date materiale importante ale cauzei, nefiind permisă reexaminarea fondului prin prisma reaprecierii probelor administrate.

Or, aspectul invocat prin contestația în anulare de față a fost analizat și dezlegat pe baza înscrisurilor existente la dosar, atât de curtea de apel, cât și de instanța de recurs.

Validând raționamentul primei instanțe și, implicit, al fiscului instanța de recurs a considerat că deducerea sumei de 4.428.397 lei reprezentând accize pentru țigarete primite în antrepozit în perioada decembrie 2004-decembrie 2006 nu a fost legală pentru că, în esență, operațiunea de distrugere a țigaretelor consemnată în cele 8 procese verbale de distrugere nu s-a derulat sub controlul autorității fiscale.

Ca urmare, nu există o dublă plată a accizelor pentru aceeași marfă, iar considerentele reproduse rezumativ la pct.2 al acestei decizii demonstrează că nu poate fi vorba de o eroare materială.

În realitate, ceea ce urmărește contestatoarea prin exercitarea căii de atac extraordinare de retractare de față este tocmai repunerea în discuție a acestui motiv de recurs și reevaluarea ansamblului probator, ceea ce are semnificația unui recurs la recurs.

Nu în ultimul rând, Înalta Curte observă că ordinele de plată și extrasele de cont de nu au aptitudinea de a-i susține concluzia, în contextul în care nu a solicitat efectuarea unei expertize fiscale pentru verificarea corespondenței dintre cantitatea de țigarete eliberată spre consum din antrepozitul fiscal și acciza aferentă.

Conchizând, Înalta Curte reține că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, doar erorile de fapt

care nu au devenit vizibile decât la finalul unei proceduri judiciare pot justifica o derogare de la principiul securității juridice, pe motiv că nu a fost posibilă îndreptarea lor prin exercitarea căilor ordinare de atac (concluzie afirmată, de exemplu, în: Mitrea c România/2008, Stanca Popescu c România/2009).

În lipsa unei circumstanțe substanțiale și imperative de natură să justifice redeschiderea procesului judecat irevocabil, prezenta contestație în anulare nu poate fi admisă, în contextul în care chestiunea presupusei duble impozitări a fost analizată de ambele instanțe de judecată (fond și recurs).

Văzând și dispozițiile art. 319 Cod procedură civilă se va respinge contestația în anulare ca nefondată.